



Universitätsbibliothek Paderborn

**Exhortatio Ad Reditvm In Catholicam Ecclesiam, Ovicvlis
Christi, Gevsiaca Tempestate Per Hollandiam Et Vicinvm
Belgivm Misere Dispersis**

Lindt, Willem van der

Coloniae, 1577

VD16 L 1932

16. Quod imperitis aberrandi causa non tam sunt catholicorum scandala,
quam impura suamet ipsorum vita: & cur hodie tam multi ad Calvinismum
defiant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31553

*Quantum p̄ēp̄, recte secare, recte incidere, recte intelligere: is demum videt
p̄is auxiliū quantum solidi inueniat in illis doctis Catholicorum huius
propositū temporis virorum scriptis præsidij, ad suam fidem Christi
in scriptis Catholicam, contra gracilantes Sathanicæ impietatis hære-
Catholico- ses, contra peregrinas hominum mente corruptorum opi-
rum huius niones, denique contra prophanas dæmonum doctrinas,
seculi, ut obfirmandam atque muniendam, ne circumferantur omni
contragras vento, & à vero Christi Euangeliō seducantur. Cum enim
santes mu- hoc seculum valde sit nasutum, ac sibi plerique popularium,
niantur ha- reses, diui: nescio qua diabolica philautia & arrogantia, hominibus be-
nis scriptu: nefanis indignā, persuasum habeant, sese vel sola lectione ad
ris imperi- literam vix percepta, diuinās intelligere (quas vel semel totas
te non mi- millesimus istius miseri gregis non perlegit) scripturas: magna
nus quam sane opus est cautione, ac sedula vigilantia, ne impruden-
impie abu- tes à recta seducamur veritatis Christianæ via, in aliquam
tentest. nouatorum istorum soueam, qua in æternam præcipitemur dâ-
nationem. Quod proculdubio cueniet omnibus, quotquot
aliter verbum Dei intelligentes, quam spiritu sancto est eccl-
esiæ Christi catholicæ initio traditum, ab ea, suo inflati spiritu,
sese impie separant, & ob scripturas male, ac non vere intelle-
Etas, ad aliquam euangelicorum sese transferunt diaboli sy-
nagogam.*

Caput. XVI.

*Quod imperitis aberrandi causa non tam sunt Catholicorum sca-
dala, quam impura suamet ipsorum vita: & cur hodie
tam multi ad Calvinismum deficiant.*

Nō veram esse aposto-
stie causā, impuram Ecclesiastī non esse veram Christi doctrinam, aut Catholicam eiusdem
corū vitā.

AT qui non desunt, aliquis dixerit, qui magis impura
prorundam aut sacerdotum, aut monachorum vita
offensi, quam argumentis è sacra scriptura non recte
intellecta petitis, sibi persuadent, apud Catholicos
Eccle-

Ecclesiam. Ut scandalum nostri Catholici siue cleri, siue populi negare non possumus: ita, si res inspiciatur penitus, longè alia vera deprehendatur causa, cur hodie plurimi Catholicam dese rentes Christi Ecclesiam, ad nouam aliquam aut Lutheri, aut Caluini, aut Mennonis Synagogam sese transferunt. Evidem inficiari nolo, nostrum Catholicorum gregem pudendis, pro dolor, imò grauissimis, adeoq; execrandis (pro pudor!) nimis notis flagitijs esse lugendum in modum & contaminatum & deformatum. at ea res non è vestigio necessariam etiam fateri cogit doctrinæ Catholicæ corruptelam. Alioqui enim & mox non minori negotio Lutherana & Caluiniana, & in primis Anabaptistica falsi conuincatur Synagoga. Ut enim apud Lutheri ^{Communi-}
assclas non desunt, potissimum Doctores, qui suis non con-
tentis vxoribus, suas cum alienis sibi subinde commutandas in-
dulgent, teste Sebastiano Flachio Mansueldensi, in causis, cur ^{apud Lu-}
theros. ^{nio uxoriū}
ad Catholicos transierit à Lutheranis: ita apud Caluinistas repe ^{Sebastia-}
rire est ministros, potissimum per Galliam, qui præter coniuga ^{nus Flachi-}
tas, uno anno virgunculas obſtuprauerere duodeciminti. Verum ^{us cur ad}
neminem adeò puto plumbeum, aut hebetem, qui doctrinam ^{Catholicos}
ab improbis doctorum moribus, vitaq; impura non censem
discernendam. Omnes enim in commune illud euāgelicum in
ore habemus: Super Cathedram Moysis sederunt Scribæ & ^{Libidinosif.}
Pharisæi: quæ dicunt, facite: iuxta opera verò eorum nolite fa-
cere. Quod Christi elogium cum omnes, quo quot Christi
cēsemur nomine, habeamus verissimum: puerilis est imperitia,
stolidæq; insipietia, ideò Catholicā si quis sese dicat deseruisse
Ecclesiam, quod passim à Catholicis viuitur male, improbè,
horribiliter, execrabiliter. Nam si verū fateri velit: idem de suo
etiam grege, qui aut Lutheri, aut Caluini, aut Mennonis glo-
riatur titulo, profiteri coactus, aliam sibi necessariò querat dia-
boli Synagogā, cùm deserat illam Catholicā Christi Ecclesiā,
quæ vna est. Vnde nusquam alibi, q; in illa vnicā & sola inuenia-
tur Christus, sed antichristus, siue Diabolus, cui ille minister est,
& infelix discipulus, qui cum Christo intra illā Apostolicā non

De veris a- colligit Ecclesiam. Apostasias igitur, siue impiæ à Catholica
postasias a- Christi Ecclesia defectionis vera non est causa, quam præte-
Catholica xunt istæ erraticæ Christi ouiculæ, in execrandas hæreseon na-
Christi Ec- fias diaboli astutia seductæ: sed illæ, quas Dei spiritus diuino D.
clesia can- Pauli ore non est suis reuelare dedignatus: quarum aliquot nūc
sis. per ordinem non erit incongruum si paucis exponamus.

Vita bona, & quæ iuxta Christi Euangelium ducatur, quam
 sit ad æternam salutem omnibus necessaria, illud Christi docet
 oraculum, Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. Ideo D. Pau-
l. Timo. 1. lus suum Timotheum instruens, quibus nam armis verū Chri-
Ambros. sti militem oporteat esse, in assidua huius breuis vitæ malitia, in-
Theophyl. structum, hoc præceptum, inquit, fili Timothee, commendo
Prima fi- tibi, vt milites in illis bonam militiam, habens fidem & bonam
dei Christi conscientiam: quam bonam conscientiam siue vitam, regulæ à
amisæ cau- Deo præscriptæ respondentem quidam repellentes, à fide nau-
sa est mala fragauerunt. Nec sine causa, inquit Theophylactus. Cum e-
vita, que nim vita impura fuerit, doctrina etiam peruersa inde nascitur.
lumen fidei Ut enim metu futurorum non torqueantur impure viuentes,
vertit in persuadent sibi ea non esse vera, quæ nostra religio tradit. An
tenebras. Cur male non hæc verissima est causa, cur tam multi suis dediti delicijs
viuentes fi- sæculi huius, aut voluptatibus carnalibus, Catholicam deserent
dem facile Ecclesiam, ad Lutheri, aut Caluini, aut Mennonis transiunt
nunc dese- Synagogam? Cum enim in castitate, in sobrietate, atque pijs ie-
runt Ca- runijs viuere nolint, aut iusta exercere mercimonia, sed alios frau-
tholicam. dare, aut inquis deuorare, immo ex fugere usurpi: ad illos tran-
Cur mer- scunt magistros, quos suis quæsque astribus carnalibus senti-
catores plu- unt accommodatisimos. Hoc illud est, quod ore D. Ezechielis
rimi nunc Deus suo de veteri conquerebatur populo, cui pseudopro-
ad nouam phetæ sub omni cubito suebant puluillos, hoc est, commodam
deficiunt vitijs illorum adulantes atque subparasitantes præscribebant
doctrinam. vitæ suauiter, pro sua cuique libidine, ducendæ rationem, vt aut
 fortunæ sacrificarent, aut Moloch immolarent, aut Asthartæ
 siue molli Veneri sacra facerent. An non id ipsum de nostro di-
 catur populo? Qui namque nouum istorum nouorum magi-
 strorum

strorum sectati sunt euangeliū, quam qui vitam ducebant aut *Quales e adulterijs contaminatam, aut ebrietatibus obrutam, aut auari-populo de-*
tiæ no tis deformatam? Isti auribus prurientes, vt aliquod suę fecerint &
conscientiæ malæ atquæ torquenti, reclamanti semper ac re-fide Catho-
mordenti, quod aliter viuerent, quam Deus sua in Ecclesia Ca-
tholica viuendum docet, inuenirent solatum; multosib i cu-
mularunt magistros, qui eos grata docerent, atque, vt est apud
Eſaiam, lo querentur placentia. Hinc initio tot ſectabantur Lu
therum, quod iejunia do ceret non obligare, quod confessio-
nem peccatorum diceret eſſe liberam, quod monachorum vo-
ta negaret Deo aut grata aut rata. Sed poſtea emergente Calui-
no, callidioris dæmonis dicipulo, plerique Lutherum deserent, multi ho-
tes, ad hunc ſeſe cateruatim tranſtulerent: qui preter uſuras licitas,
immo (ſi fas eſt credere, vt ſcribit Comment. in Psal. 14.) euani-
ſacrilégam ſequantur doctrinam.
gelicas, etiam liberum permittit adulterium, modo uxor con-
uincatur aut violati thori rea, aut non ſui dogmatis afflecla. Vn-
de hunc, quod gratiam Christi tranſfert in luxuriam, paſſim fe-
quuntur pſeudoapostolum, quo quot toto fere orbe ſunt ho-
mines impuræ vitæ, no tæ auaritiæ, proſligatæ honestatis, & pro
ieſte continentia: monachi etiam, hypocriſi magis quam pie-
tate nobiles, ventri & inguini magis, quam sobrietati dediti, &
cauteriatæ libidinibus atque ſacrilegijs conscientiæ. Denique Caluinus
mercatores, cor auaritia exercitatum, & lucri ſordidi cupiditate Conyz a eſt
ſaucium gerentes, ad Caluinum tanquam ad conyzam, quam ſue pulicaria:
pūlicarium, yloo-cruit vulgus vocat, cōfluere videmus. Vt enim ria quadā:
ad hanc blattæ, pulices, cimices, ſordidaque omne genus ani-
malcula doméstica ſolent concurrere: ita ad Caluinum cater- impura o-
uatim nunc confluit, quicquid in Dei populo, immo in mona- uolant do-
ſterijs & clero ſimulata erat pietate. Hi enim Dei domui vere mus Dei
funt, quod agricolis midas, trox, ſeps, lyttaba, preſtis, aſellus, ful- animalcu-
lo, galba, termus, curgilio, & quiquid bono patrifamilias a- la.
liquam ſuę oeconomia bene ac frugaliter gerendæ inſerre
poteſtnoxiam. Quare nulli piorum iuſta eſt mirandi cauſa, ſi
tanta Caluinistarum hodie oriatur colluuies, toto fere terrarū

orbe infinita turba expullulans, potissimum ex auarisi, sordidis, cupidisque lucri terreni mercatoribus conflata, & ex ijs conglobata, qui voluptatum magis quam Dei sunt amatores: cum impia Caluinistarum doctrina omnibus Deum non timentibus, imperitaeque simul & lasciuæ iuuentuti, latissimam illam aperiat viam, quæ sub specie pietatis, ad æternum dicit perditionis infernalis barathrum.

*Caluinista
curta mul
ti ex plebe
cula & ex
iuuentute.*

Caput XVII.

*Quod plebeis & plerisque omnibus mercatoribus errandi causa fu-
it auaritia, quam, teste Diuo Paulo, qui-
dam appetentes, a fide er-
raverunt.*

*Causa se-
cunda, cur
tot per Hol
landiam
& Zelan-
diam a fide
Cristi de-
ecerint.
1. Timo. 6.*

*Ambros. in
Com.*



Oderioris autem qui sunt ingenij, aut vita continentioris, alium diabolus parat laqueum, & occultum rete, quo plurimas pa- sim vulgi turbas in perniciosas æternæ suæ damnationis pellicit nasas: quod auaritia est, siue ut Paulus ait, ditescendi voluntas in hoc seculo. De ijs enim, varijs sui seculi exemplis, ex Corinthiorum mercatorum, auaritiae nota insignium (vbi Timo- theus agebat Episcopum) moribus doctus pronunciat, eos qui in hoc seculo diuites volunt fieri, incidere in rete diaboli, quod est Mammona, siue diuitiarum cupiditas, omnium malorum & peccatorum radix: quam terreni lucri cupidita- pietatis est tem quidam Christiani appetentes & sectantes, à fide erra- pestis. Et enim illa vitiorum mater auaritia, oculos mortali bus claudit, dulcis lucri lemijs oblitus, atque ad præsentia commoda & via obulorum aliquot, siue auctorum emolu- menta respicere homines cogit, futurorum oblitos. Quia futu- rum cupido, inquit Diuus Ambrosius, in præsens nunquam est